

- I. I přesto, že neexistuje výslovná povinnost přijímat přiměřená opatření ve vztahu k osobám s určitým náboženským vyznáním či světovým názorem, aby bylo možné zajistit právo nebýt diskriminován, je nutné i vůči těmto osobám podnikat vstřícné kroky.
- II. Umožnění přinést si z domu připravenou stravu a v době oběda si ji nechat ve školní jídelně ohřát a následně zkonsumovat je naplněním povinnosti školy zajistit rovné zacházení v oblasti stravování v nejnižší možné míře.

Veřejný ochránce práv ***JUDr. Pavel Varvařovský***

V Brně dne 19. března 2013
Sp. zn.: 197/2012/DIS/JKV

Vážený pane inženýre,

reaguji na Váš podnět ze dne 31. srpna 2012 doplněný během měsíce září a několikrát konzultovaný s pověřenou zaměstnankyní Kanceláře Mgr. Janou Kvasnicovou. Ve svém podání upozorňujete na požadavek ředitelky mateřské školy, abyste mateřské škole zapůjčili lednici a mikrovlnnou troubu pro účely ohřevu vegetariánského jídla pro Vaše syny. Dotazujete se, zda se nejedná o diskriminaci ve smyslu antidiskriminačního zákona. V doplnění jste uvedl, že nechcete zbytečně vyvolávat napětí ve školce, proto jste nesouhlasil s kontaktováním mateřské školy. Rád byste ale získal moje stanovisko, o které byste mohl opřít další jednání s ředitelkou školy. V rámci komunikace s pověřenou zaměstnankyní jste uvedl, že je Vám znám rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. května 2011, čj. 2 Aps 3/2010-112.

V rámci své činnosti jsem při řešení problematiky školního stravování obdržel podněty rodičů, kteří chtěli svým dětem zajistit vegetariánskou stravu v mateřských školách, jakož i rodičů celiaků, kterým musí být podávána pouze bezlepková strava. Věcně jsem však řešil pouze případy celiaků. Tyto případy se liší od Vašeho, neboť v případě celiaků se objevuje diskriminační důvod zdravotní postižení a v případě vegetariánství se jedná o světový názor. **Se zákazem diskriminace z důvodu zdravotního postižení pak souvisí i speciální povinnost přijímat tzv. přiměřená opatření,¹ aby osoba se zdravotním postižením mohla využít služeb určených veřejnosti, ledaže by takové opatření představovalo nepřiměřené zatížení. Ve vztahu k osobám s určitým světovým názorem obdobná povinnost neexistuje.** I přesto, že neexistuje výslovná povinnost přijímat přiměřená opatření ve vztahu k osobám s určitým náboženským vyznáním či světovým názorem, aby bylo možné zajistit právo nebýt diskriminován, je **nutné i vůči těmto osobám podniknout jisté vstřícné kroky.** Pouze tak může být následně zabezpečena skutečná tolerance k určitému náboženskému vyznání či světovému názoru. Přijetí konkrétních opatření

---

¹ Viz ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon).

je v kompetenci mateřské školy, resp. školní jídelny, neboť ta je jako poskytovatelka stravovacích služeb zodpovědná za zajištění práva na rovné zacházení v přístupu ke stravovacím službám.

Nejvyšší správní soud ve výše zmíněném rozsudku shledal, že **právo na přístup ke školnímu stravování je veřejným subjektivním právem**, o němž přísluší rozhodnout řediteli, resp. ředitelce školy. Zároveň se přiklonil k závěru, že škola nemá povinnost zajišťovat žákům alternativní stravování jdoucí nad rámec výživových norem a finančních limitů dle vyhlášky o školním stravování,² musí však učinit jisté vstřícné kroky. Umožnění přinést si z domu připravenou stravu a v době oběda si ji nechat ve školní jídelně ohřát a následně zkonsumovat je přitom vnímáno jako naplnění povinnosti zajistit rovné zacházení v nejnižší možné míře. **V závislosti na možnostech školy by mohla být přijata i vstřícnější opatření**, jako je příprava vegetariánského jídla přímo v jídelně, či jeho dovoz ze zařízení, kde takovouto stravu připravují. S ohledem na tyto skutečnosti není možné za umožnění skladování a ohřevu z domu přineseného jídla požadovat úhradu žádných dodatečných nákladů. Mikrovlnná trouba použitá k tomuto účelu by neměla být chápána jako zařízení pořízené pouze pro žáky, jejichž zákonní zástupci vyjádřili zvláštní požadavky týkající se stravy, ale jako zařízení potenciálně sloužící všem, kteří se ze zdravotních důvodů či z důvodů souvisejících s náboženským vyznáním, vírou či světovým názorem musí stravovat odlišným způsobem. Z těchto důvodů **není možné náklady spojené s pořízením mikrovlnné trouby pro tyto účely chápat jako nepřiměřené**.

Vážený pane inženýre, s ohledem na to, že jste si nepřál, abych ve Vaší věci provedl standardní šetření, mohl jsem se k daným otázkám vyjádřit pouze takto v obecné rovině a nezbývá mi, než Váš podnět odložit. V případě, že byste se v budoucnu setkal s dalšími obdobnými problémy, můžete se na mě znovu obrátit. Moje působnost ve věcech práva na rovné zacházení pak spočívá především v poskytování metodické pomoci obětem diskriminace při podávání návrhů na zahájení řízení (soudního či správního) z důvodů diskriminace. Více informací naleznete na www.ochrance.cz/diskriminace.

S pozdravem

JUDr. Pavel V a r v a ř o v s k ý v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

---

² Vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.